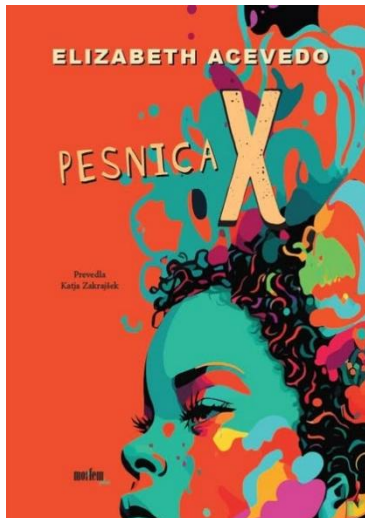

Acevedo, Elizabeth: **Pesnica X**.

Prev. Katja Zakrajšek. (Morfemplus, 2024), 301 str.

| M – 4. stopnja

| Dekleta | Pesnice | Družina | Samospoštovanje | dvojčki (ljudje) | Latinoameričani | Harlem | katoličani | matere | mladostniki | nastopi | pesniška tekmovanja | poezija | samozavest | slam poezija | srednje šole | zaljubljenost | pripoved v verzih

Odličen, mladostniško silovit roman v verzih, predvsem za srednješolce! Zaradi iskrene izpovedi in ustvarjalne gorečnosti ga priporočam tudi odraslim! Je kot nalašč za pogovore med mladimi na pragu odraslosti, njihovimi starši in drugimi vzgojitelji, toda zaradi nastrojenosti glavne junakinje proti katoliški veri nekaterim odraslim morda ne bo všeč. Ker pa je roman lahko v pomoč pri osvobajanju mladih ... morda bi ga z mladimi brali mentorji in mentorice branja?! In se potem iskreno in opogumljajoče pogovarjali z njimi? Tudi v romanu je imela odločilno vlogo prav učiteljica angleščine, ki je Xiomaro povabila v krožek za pesniški slam.

"Vem samo, da je bilo to, da sem se naučila verjeti v moč lastnih besed, najbolj osvobajajoča izkušnja v mojem življenju. Vanj je prinesla največ svetlobe." (str. 301)

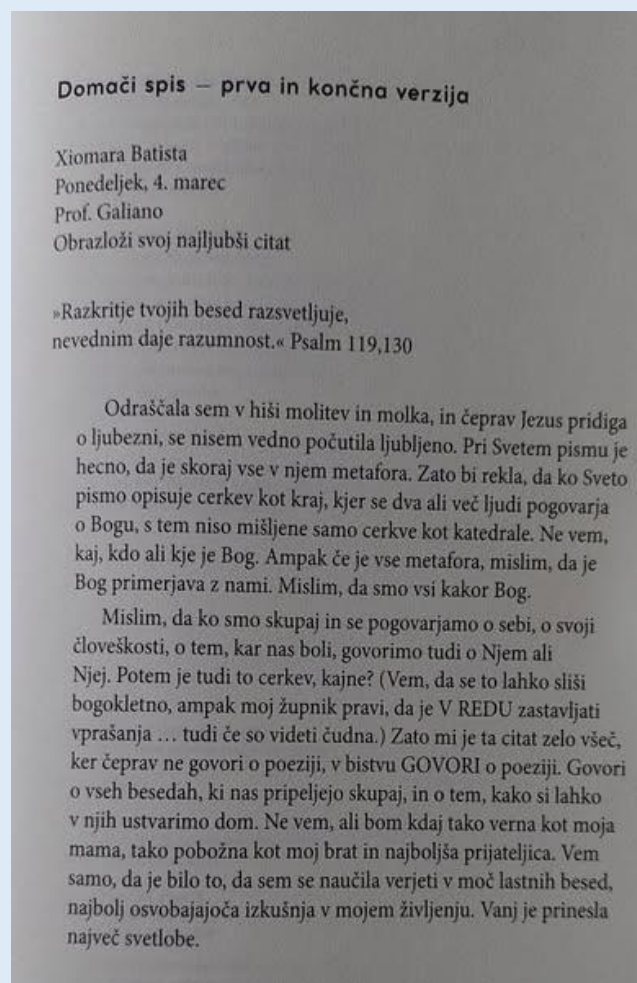
Spodbude za branje:

Roman v verzih se prebere na dušek, čeprav se zdi knjiga debela (301 str.). Napisala ga je ameriška pesnica Elizabeth Acevedo, Latinoameričanka, piše poezijo in nastopa na slamih, napisala je že več romanov v verzih in je zanje prejela vrsto priznanj. V roman *Pesnica X* je zagotovo vtkala tudi svoje osebne izkušnje. Gre za gorečo izpoved mladega dekleta, njenih stisk v družini, šoli in v cerkvi, o družinskih in vrstniških odnosih, prijateljstvu in ljubezni ..., ki se s pomočjo ustvarjanja osvobodi in se (z)najde v poeziji.

Ko smo roman prebrali, se pogovarjamo, kakor si želijo mladi bralci. Pa vendar ... 😊
Pojasnilo, ime Xiomena oz. X prvoosebne pripovedovalke; v kakšnem obdobju je dekle? Kako doživlja razvoj svojega telesa in kaj se dogaja v njeni duši? Kako je ime bratu, dvojčku, in kakšen je on? Se dvojčka dobro razumeta? Kako pa sta sprejeta v družini? Kakšen je očka,

papi? (po burni mladosti je zvest mož in skrben oče, toda podrejen ženi) In kakšna je mama? (garaška ženska, zaščitniška in nerazumevajoča, goreča katoličanka) Starša sta prišla v ZDA iz Dominikanske republike; družina živi v Harlemu v tesni povezavi z drugimi latinoameriškimi družinami. (V romanu je kar nekaj španskih besed, stavkov, tudi tipične hrane idr.) Kako je ime Xiomenini najboljši prijateljici? Ali se Xiomena počuti utesnjeno zaradi maminega nadzora, njenih verskih zahtev in zaradi priprav na birmo? Jo razume oče Sean, župnik v njihovi cerkvi? Se Xiomena v šoli dobro počuti? Doživi tudi prvo ljubezen, ki jo mora skrivati pred domačimi? Kako se rešuje iz vseh teh stisk? (Skrivaj piše pesmi.) Kako Xiomeni pomaga njena učiteljica angleščine? Se Xiomena takoj in brez zadreg pridruži pesniškemu krožku? Kaj se zgodi pred slamom? (Mama ji zažge zvezek s pesmimi.)

Kako se roman konča? Takole (ta – zadnja stran – me vedno znova gane do solz):

Mladi bralci in morda predvsem bralke bodo opozorili še na marsikaj. Morda bodo dodali tudi svoje osebne izkušnje.

Vsekakor omenimo tudi glasbo. Poznamo omenjene pevce in njihove *albume*? Bi se pogovorili tudi o tem, kako pomembna je glasba mladim? Katera glasba?

Poglejmo še, kako je roman v verzih zgrajen: pesmi so različne po obliki in dolžini, razdeljene so v razdelke z naslovi: *Na začetku je bila beseda, In beseda je meso postala, Glas vpijočega v puščavi*.

Bi izbrali nekatere pesmi iz romana in jih prebrali glasno, posnemali slam? Na domači strani založbe Morfemplus je video posnetek z navdihujočega nastopa Elizabeth Acevedo:

<https://morfem.si/knjige/po-starosti/starost-11-14-let/pesnica-x-elizabeth-acevedo/>

Nadaljnje spodbude za branje:

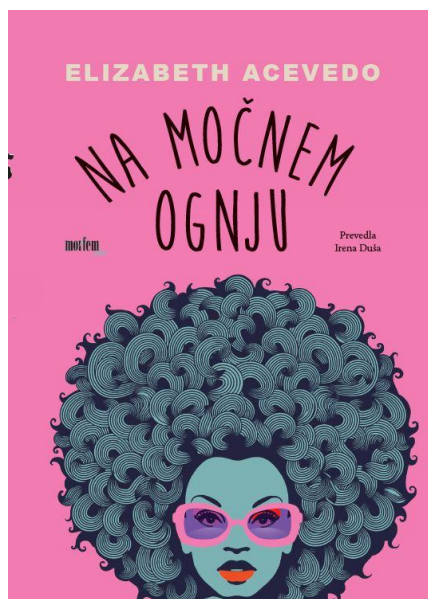
Ali mladi bralci in bralke pišejo svoje pesmi? Bi priredili pesniški večer? Slam? Le zase ... ali za »vso« šolo? Morda za starše?

Da je roman o tem, kako je prvoosebna pripovedovalka postala pesnica, v verzih, je samoumevno, kajne? Odlična in domišljena odločitev, kajne? Bi ga primerjali z romanom Annet Huizing [*Kako sem po nesreči napisala knjigo*](#).

Ali pa bi posegli po drugih mladinskih romanih v verzih? Nekaj jih lahko najdemo tudi v [Priporočilnici](#).

Kaj menimo o romanih v verzih, kako jih občutimo?

Še en spodbuden mladostniški roman iste avtorice, ki ni v verzih, je pa prav primeren tudi za pogovor med mladimi in njihovimi starši ter drugimi vzgojitelji: tudi mladostnice in mladostniki z različnim težavami naj odrastejo v uspešne osebe!

Acevedo, Elizabeth: **Na močnem ognju.**

Prev. Irena Duša. Jezero: Morfemplus, 2024, 295 str.

| M – 3. in 4. stopnja

| Mladoletne matere | kuharstvo | mladostniki | materinstvo | družina | prijateljstvo | izobraževanje | osebna rast | samorealizacija

Roman v prvoosebni pripovedi srednješolke Emoni obravnava mladoletno materinstvo in kaj vse to prinese s seboj. Emoni skuša biti čim več s svojo hčerkico, trudi se da bi opravila maturo, dela v lokalu hitre hrane, da kaj zasluži, v dodatnem tečaju kuhanja pa spozna, da bi bila vrhunška kuhinja lahko njena prava izbira, saj ima izreden talent za kuhanje. S podporo babice, ki ji pomaga finančno in pri varstvu hčerkice, tete, ki ji občasno pošlje kakšen izviren recept, vedre prijateljice, potrpežljivega fanta idr., z razumevanjem ravnateljev in učiteljev, spodbudo učitelja kuhanja v šoli idr. Emoni premaga težave in se vse bolj samozavestno realizira.

Ker je avtorica dominikanskega rodu, je v besedilu precej španskih besed in ker Emoni veliko kuha, je tudi teh izrazov veliko.

mag. Tilka Jamnik